

Inovāciju un pētniecības attīstība sadarbībā ar CERN un Masačūsetsas Tehnoloģiju institūtu

Publicēts: 14.09.2021.

Lai sekmētu jaunu tehnoloģiju izstrādi, zināšanu un izcilības pārnesi Latvijas pētniecībā un augstākajā izglītībā, sadarbībai ar Eiropas Kodolpētniecības organizāciju (CERN) un Masačūsetsas Tehnoloģiju institūtu (ASV) būs pieejams Eiropas Savienības (ES) fondu programmas atbalsts viena miljona eiro apmērā. Šādus nosacījumus paredz Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātie ES fondu programmas [noteikumu grozījumi](#), kas šodien, 2021. gada 14.septembrī, apstiprināti valdības sēdē.

Plānots, ka šo ceturtdien, 16.septembrī, Rīgas Tehniskās universitātes vadības, IZM un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras vizītes laikā ASV, tiks parakstīts sadarbības memorands ar vienu no pasaules vadošajām tehnoloģiju augstskolām – Masačūsetsas Tehnoloģiju institūtu (*Massachusetts Institute of Technology* – MIT). Tas dos iespēju Latvijai iesaistīties globālā augstākās izglītības institūciju mācībspēku, tehnoloģiju ekspertu, pētnieku un rīcības politikas ekspertu kopienā un ar MIT atbalstu veidot inovāciju un pētniecības ekosistēmu Latvijā. Šo mērķu īstenošanai paredzēts ES fondu finansējums 700 tūkstošu eiro apmērā.

“Latvijas augstākās izglītības un zinātnes attīstībai ir svarīga sadarbība ar globāliem pētniecības izcilības centriem. Eiropas Savienības fondu finansējums sadarbībai ar Masačūsetsas Tehnoloģiju institūtu un CERN sniegs jaunas iespējas pētniecības un inovācijas sektoram piesaistīt cilvēkkapitālu – zinātniekus, inženierus un citus ekonomikas izaugsmei vajadzīgus speciālistus,” uzsver izglītības un zinātnes ministre Anita Muižniece.

Sadarbība paredz, ka MIT atbalstu varēs izmantot ikviena Latvijas augstākās izglītības iestāde, jo Latvijā tiks izveidots starptautisks kompetences centrs izglītības un inovāciju jomā. Tā uzdevums būs, izmantojot MIT atbalstu, veicināt izglītības izcilību, starptautiskās labās prakses pieredzes pārnesi, digitālo transformāciju un reformu ieviešanu Latvijas augstākajā izglītībā. Centra

darbību nodrošinās RTU Rīgas Biznesa skola (RBS) sadarbībā ar MIT.

MIT jau daudzus gadu desmitus ir vadošā izglītības un pētniecības iestāde pasaulē, un tās mērķis ir atbalstīt arī citas augstskolas un stiprināt to kapacitāti. Tāpēc MIT ir izveidota īpaša struktūrvienība – *Abdul Latif Jameel World Education Lab (J-WEL)*, kas veicina globālo sadarbību un saviem biedriem piedāvā dažādus izglītojošus pasākumus – seminārus, atbalstu pētniecībā, informācijas apmaiņas pasākumus, ko var saņemt mācībbspēki, zinātnieki, lēmumpieņēmēji, industrijas pārstāvji.

Valdības lēmums paredz arī ES fondu atbalstu 300 tūkstošu eiro apmērā CERN Latvijas Nacionālā kontaktpunkta rīcības plāna īstenošanai, tai skaitā Latvijas dalībai vairākos CERN eksperimentos (CMS, MEDICIS) 2021. gadā, kur kopīgos starptautiskos pētniecības projektos ir iesaistīti arī Latvijas zinātnieki un uzņēmēji.

CMS eksperiments ir viena no lielākajām starptautiskajām zinātniskajām sadarbībām augstas enerģijas fizikā. Savukārt MEDICIS ir primāri balstīts uz paātrinātāju tehnoloģiju izmantošanu lietišķajā zinātnē, tas ir, medicīnā.

ES fondu programmu finansējums ir nozīmīgs instruments, lai attīstītu zinātņu un tehnoloģiju ietilpīgas inovācijas, kas ir būtisks elements valsts ekonomikas izaugsmei un konkurētspējai. Pieejamais finansējums sniedz iespēju pētniecības un inovācijas sektoram piesaistīt cilvēkkapitālu – zinātniekus, inženierus un citus augsta līmeņa speciālistus. Pētniecības un inovācijas jomu attīstība veicina arī jauniešu motivāciju izvēlēties STEM nozaru studijas Latvijas augstskolās.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/inovaciju-un-petniecibas-attistiba-sadarbiba-ar-cern-un-masacusetas-tehnologiju-institutu>